

Целенасочена инвестиционна програма в подкрепа на развитието на Северозападна България, Родопите, Странджа, пограничните, планинските и полупланинските слабо развити райони

Първо обсъждане

МРРБ, 24 юни 2015 г.

Съдържание

1. Същност на програмата
2. Наш и чуждестранен опит
3. Синтезиран анализ
4. Стратегия
5. Селекция на проекти
6. Въпроси, очакващи политическо решение

Същност на целенасочената инвестиционна програма (ЦИП)

- База – Програма на Правителството за стабилно развитие на Р. България, 2014-2018, Приоритет 13.1. «Преодоляване на икономическата изостаналост на ... (5 района);
- Цел – **Повишаване на заетостта и привличане на инвестиции;**
- ЦИП 5 бр. – за СЗР, за районите Родопи, Странджа, планински и полупланински и изоставащи гранични - териториални общности с тежки проблеми;

Същност на ЦИП

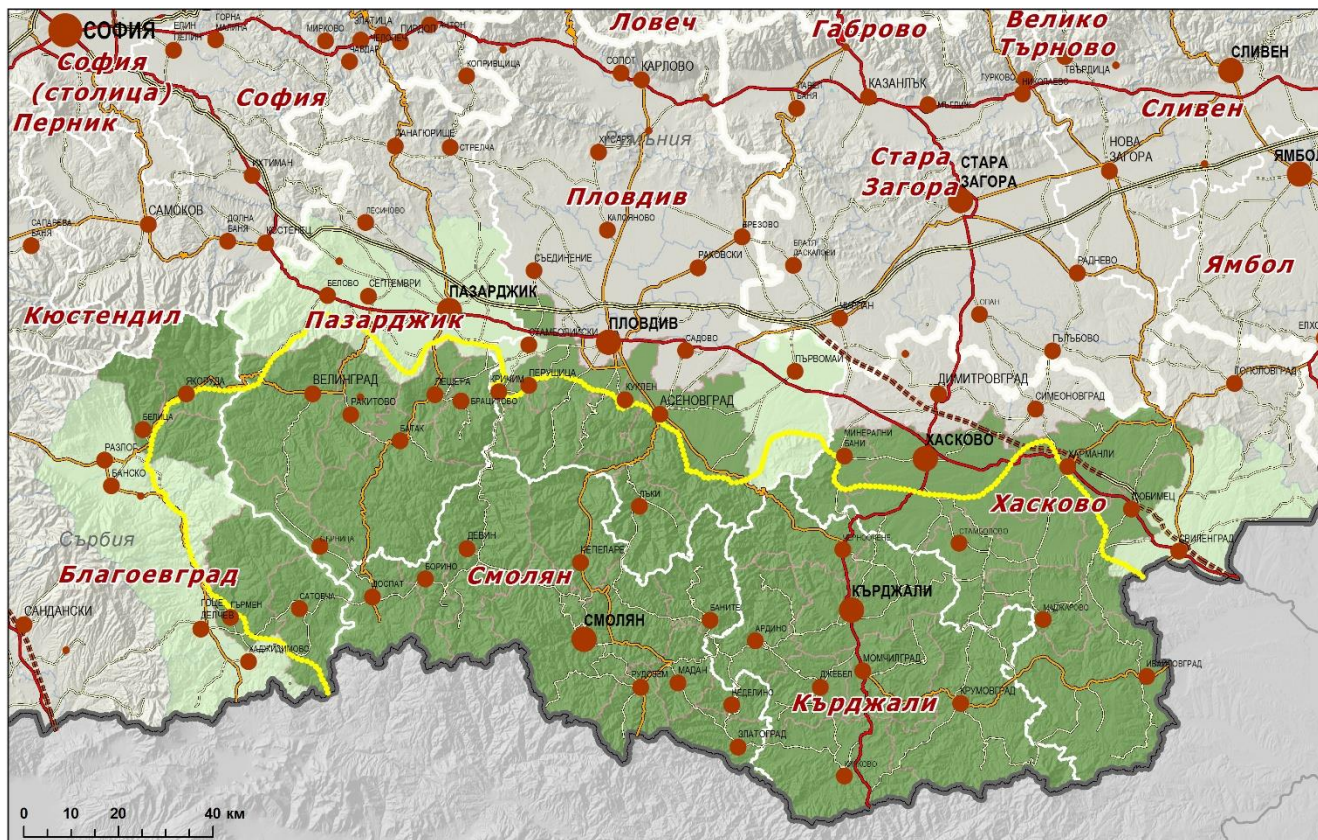
- **Проблемните райони** на България по-скоро **си приличат**;
- Спецификите – във физико–географските дадености, а не в социално–икономическите профили;
 - Разположение
 - Релеф
 - Дял на обработваемите земи
- Извод – ще могат да се прилагат **аналогични инструменти** за подпомагане.

Обхват Северозападен район

- Съвпада с този на РПР на СЗР – 17.18% от територията и 11.5% от населението, 51 общини

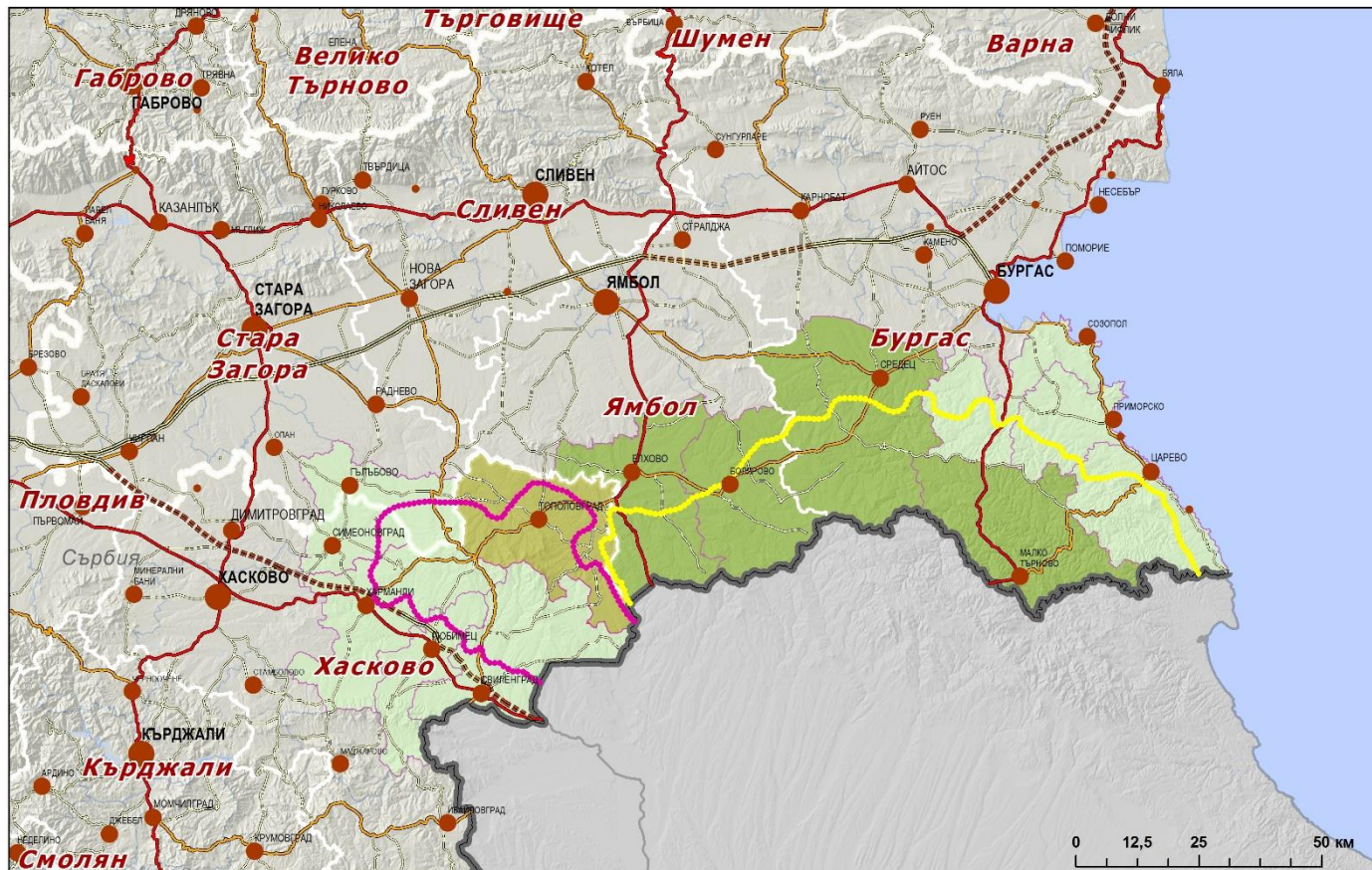
Обхват – Родопи (40 общини от 6 области, 15,2% от нац. територия)

Регион "Родопи"

Административна карта. Обхват на региона.

Обхват – Странджа - Сакар (5 общини от 3 области, 3,6% от нац. територия)

Район "Странджа - Сакар"
Административна карта. Обхват на района.

Обхват на райони 1, 2 и 3 – 34.2%

Планински райони

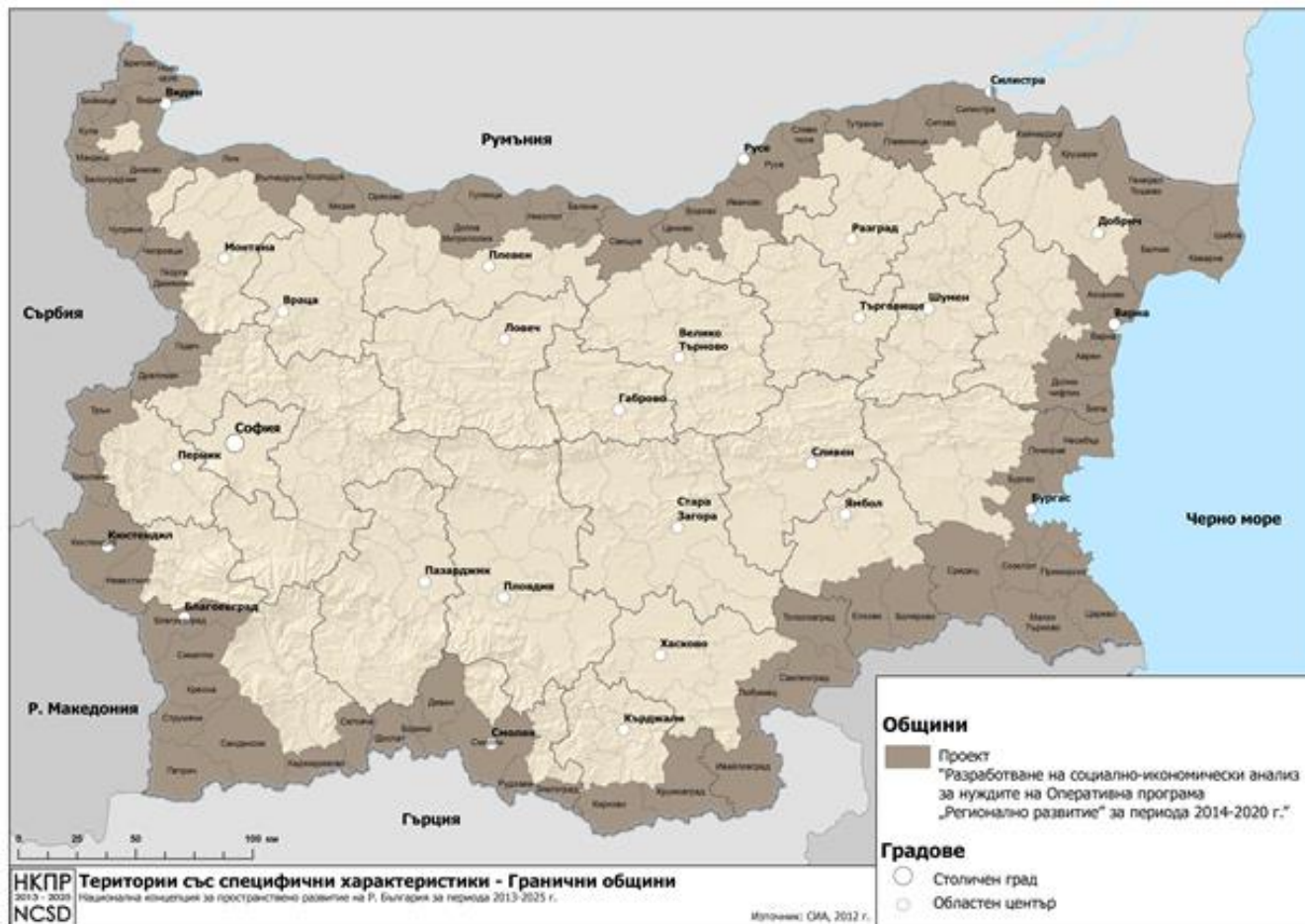
НКПР 2013 - 2025

9

Гранични райони НКПР 2013 - 2025

10

Същност на ЦИП

- **Структура** на ЦИП - **сходна** с тази на програмните **документи по ЗРР**;
- Инструменти за подпомагане
 - **публични инвестиции в инфраструктури**
 - **стимули за частния бизнес**
 - **публично-частни партньорства**

Наш и чуждестранен опит

- У нас – само неуспешни опити;
- САЩ – **икономически насочени инвестиции** (ETI) – лесен достъп до капитал за инвестиции в индустриални производства и недвижими имоти, инфраструктурни проекти, кредитни стимули;
- Турция – източни и югоизточни райони – **нулева данъчна ставка** за фирмите, **50% субсидия** по лихви на инвестиционни кредити, целеви инвестиционен **фонд** (30 млн. \$), безплатни **терени** за строителство.

Наш и чуждестранен опит

- Психологическата и социалната **ИЗОЛАЦИЯ**, по-тежка от географската
- Успешните примери са базирани на **интегрирания подход** – съчетаване на икономически, административни и социални инструменти
- Основни **съпътстващи мерки** – в жилищната и образователната политика, в ИКТ сектора, в околната среда

Фактори при съставяне на ЦИП

- Изборът на **целево пространство** - не само според потребности, а и съобразно пазара;
- **Потенциалът** на изостанал район – корелира с неговата изолираност/свързаност;
- Въвличането на **частния сектор** е критично важно (често се пропуска);
- Капацитетът на **публичната администрация** е решаващ – ЦИП са „лекарство“ срещу провала на пазара и този на публичния сектор
- ЦИП се нуждаят от **дългосрочен успех и краткосрочни изходи при провал** (подобно на поведението на частен инвеститор).

Синтезиран анализ - възможности

- ▶ Пълно оползотворяване на ЕС фондовете
- ▶ Прилагане на интегриран подход за реализиране потенциала на планината
- ▶ Устойчиво стопанисване на горите, запазване и валоризиране на биоразнообразието и екоравновесието
- ▶ Привличане и задържане на млади квалифицирани кадри, подготовка на кадри
- ▶ Стимулиране на предприемачество и иновации
- ▶ Стартиране на изграждането на важни за районите комуникационно-транспортни връзки

Възможности - продължение:

- ▶ Привличане на свежи инвестиции в устроени индустриални паркове
- ▶ Развитие на рентабилно алтернативно земеделие (биоземеделие, на преработвателна промишленост
- ▶ Изграждане на сертифициращи лаборатории
- ▶ Пълноценно развитие и маркетинг на туристически райони „Родопи“, „Странджа“
- ▶ Повишен административен капацитет, подобрен диалог с бизнес и граждани
- ▶ Активно трансгранично и транснационално сътрудничество

Синтезиран анализ ЦИП1

■ Територии без човешка енергия

**Целенасочена инвестиционна програма
за развитие на Северозападна България**

Стратегия на ЦИП 1

- **Визия**

Подпомогнат от ЦИП, оползотворявайки потенциала на р. Дунав, плодородните земи, атрактивното природно и културно наследство и трансграничното съседство, **СЗР достига средните национални показатели в икономиката, привлича младите хора и акумулира енергия за позитивно развитие.**

Стратегически цели на ЦИП 1

Ц 1: Съживена икономика

Ц 2: Укрепен човешки ресурс

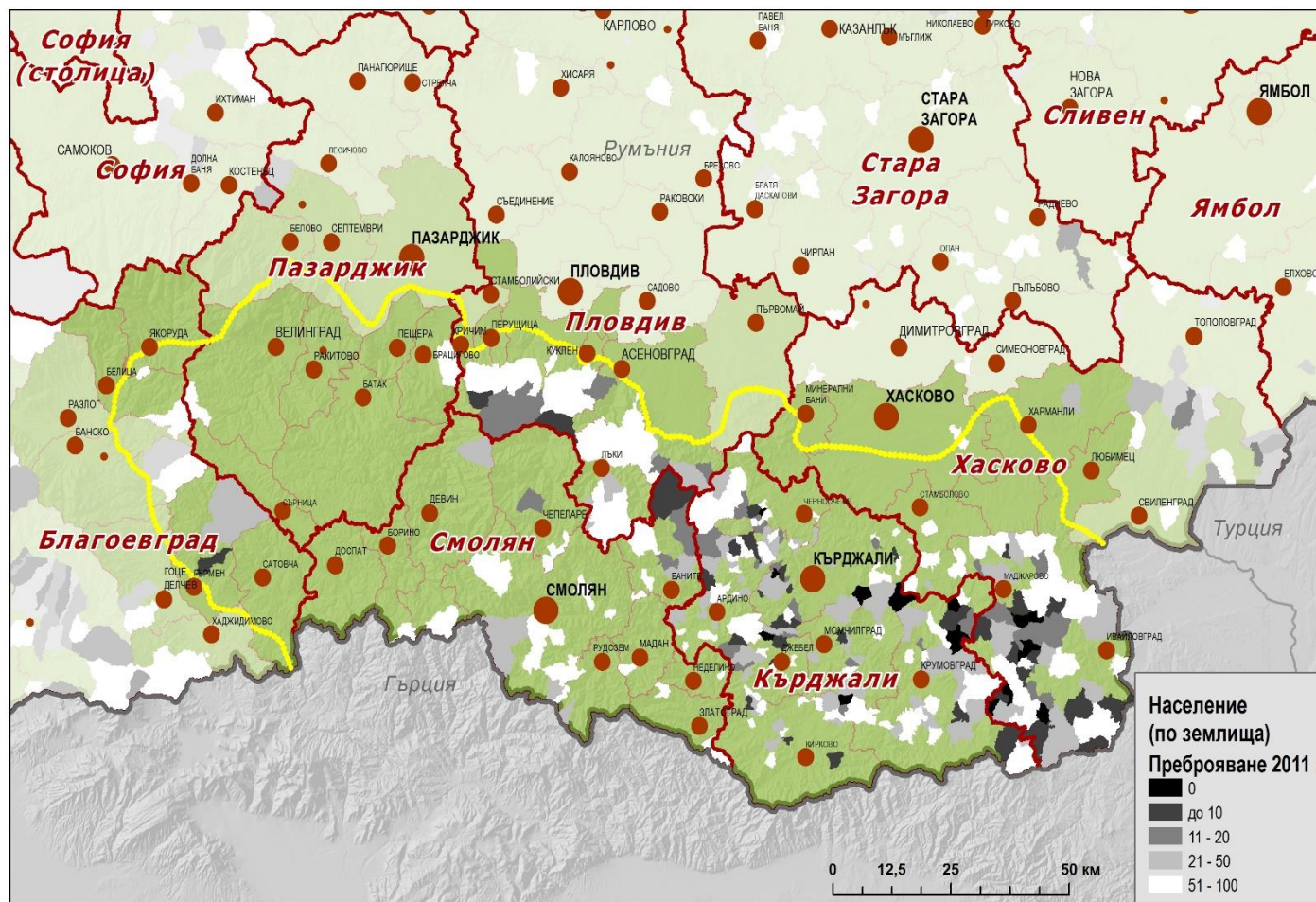
Ц 3: Инфраструктура и екология

Селекция на проекти ЦИП1

НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОЕКТА		ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ (ХИЛ. ЛВ.)	БРОЙ ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕ НИЯ
ОБЩО ПРЕДЛОЖЕНИ ЗА ЦЕЛЕВО ФИНАНСИРАНЕ		5 650 977	213
1	Бизнес инфраструктура, вкл. устройване на туристически обекти/ресурси	537 514	106
2	Пътна и ЖП инфраструктура - ТНТ и РПМ	4 715 844	39
3	Пътни връзки към бизнес (индустриални зони и туристически обекти)	19 900	9
4	Хидромелиорации/водоснабдяване, земеделска инфраструктура, рекултивации	274 139	20
5	Превенции на риск от наводнения, ерозия, свлачища	79 130	33
6	Образование - професионално и висше, квалификации, консултации	24 450	6
ОБЩО ПРЕДЛОЖЕНИ ДА ОТПАДНАТ ОТ ЦИП		3 324 985	336
7	Пътна инфраструктура - общински пътища	358 718	31
8	Улични мрежи, градска среда, зелени системи	763 012	89
9	ВиК - селищни мрежи, третиране на отпадъци	1 940 156	82
10	Социална инфраструктура - всичко, вкл. жилища и ен. ефективност	228 124	111
11	Други инвестиционни и меки мерки	34 976	23
ОБЩО ПРЕДЛОЖЕНИ ОТ ОСР		8 975 962	549

**Целенасочена инвестиционна програма
за развитие на Северозападна България**

Територии без човешка енергия

Район РОДОПИ

Обезлюдяващи се територии

Целенасочена инвестиционна програма
за развитие на Родопите

Стратегия на ЦИП Родопи

- Визия:

Родопите – завидна природа с възроден баланс от

- стабилна икономика,
- атрактивна туристическа дестинация и
- достоен жизнен стандарт на обитателите си

Стратегически цели

- ▶ **СЦ 1:** Стимулиране на икономиката
- ▶ **СЦ 2:** Укрепване на човешкия ресурс и административния капацитет
- ▶ **СЦ 3:** Обновяване на инфраструктурните системи и превенция на рисковете
- ▶ **СЦ 4:** Балансирано пространствено развитие чрез трансгранично сътрудничество

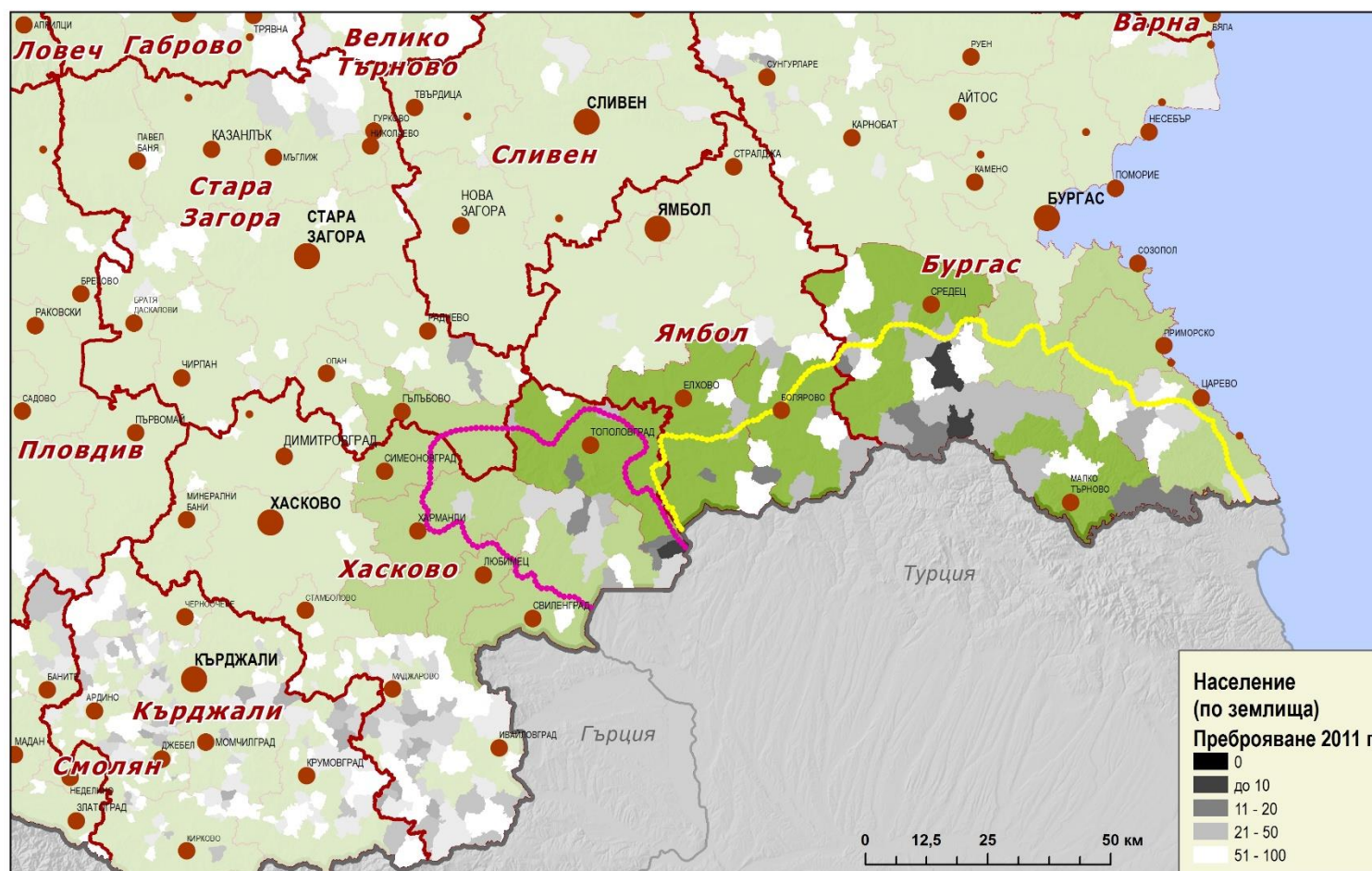
Селекция на проекти (общо 334 бр. 1,9 млрд лв.)

24

	Наименование на проекта	Прогнозна стойност (млн. лв.)	Брой проектни предложения
	ОБЩО ПРЕДЛОЖЕНИ ЗА ЦЕЛЕВО ФИНАНСИРАНЕ	857	124
1	Бизнес инфраструктура, вкл. устройване на туристически обекти/ресурси	502	58
2	Пътна инфраструктура - РПМ	78	20
3	Пътни връзки към бизнес (индустриални зони и туристически обекти)	47	9
4	Водоснабдяване	179	19
5	Превенции на риск от наводнения, ерозия, свлачища	51	18
6	Образование - професионално и висше, квалификации, консултации	0	0
	ОБЩО ПРЕДЛОЖЕНИ ДА ОТПАДНАТ ОТ ЦИП	1 006	210
7	Пътна инфраструктура - общински пътища	122	31
8	Улични мрежи, градска среда, зелени системи	305	77
9	ВиК - селищни мрежи, третиране на отпадъци	515	50
10	Социална инфраструктура - всичко, вкл. жилища и ен. ефективност	44	37
11	Други инвестиционни и меки мерки	20	15

Целенасочена инвестиционна програма
за развитие на Родопите

Територии без човешка енергия

Район СТРАНДЖА - САКАР

Обезлюдяващи се територии

Целенасочена инвестиционна програма
за развитие на Странджа – Сакар

Стратегия на ЦИП Странджа-Сакар

- ▶ **ВИЗИЯ**
- ▶ **Странджа – Сакар** – пространствена, икономическа и социална общност с трудно настояще, но обещаващо бъдеще, базирано на:
 - ▶ Природен парк Странджа, превърнат във „фабрика“, валоризираща природно и културно наследство;
 - ▶ Засилен обмен с близкото Черноморие и съседна Турция;
 - ▶ Целенасочена инвестиционна програма, привличаща инвестиции и човешка енергия;

Стратегически цели

- ▶ **СЦ 1:** Балансирана подкрепена икономика
- ▶ **СЦ 2:** Привлечена човешка енергия и повишен административен капацитет
- ▶ **СЦ 3:** Обновяване на инфраструктури и превенция на риска
- ▶ **СЦ 4:** Балансирано пространствено развитие чрез трансгранично сътрудничество

Селекция на проекти (общо 66 бр., 127 млн.лв.)

	Наименование на проекта	Прогнозна стойност (млн. лв.)	Брой проектни предложения
	ОБЩО ПРЕДЛОЖЕНИ ЗА ЦЕЛЕВО ФИНАНСИРАНЕ	50,4	28
1	Бизнес инфраструктура, вкл. устройване на туристически обекти/ресурси	20,6	17
2	Пътна инфраструктура - РПМ	21,5	6
3	Пътни връзки към бизнес (индустриални зони и туристически обекти)	0,9	1
4	Водоснабдяване	7,5	4
5	Превенции на риск от наводнения, ерозия, свлачища	0,0	0
6	Образование - професионално и висше, квалификации, консултации	0,0	0
	ОБЩО ПРЕДЛОЖЕНИ ДА ОТПАДНАТ ОТ ЦИП	76,5	38
7	Пътна инфраструктура - общински пътища	5,0	1
8	Улични мрежи, градска среда, зелени системи	12,0	8
9	ВиК - селищни мрежи, третиране на отпадъци	43,7	11
10	Социална инфраструктура - всичко, вкл. жилища и ен. ефективност	15,3	16
11	Други инвестиционни и меки мерки	0,6	2

ОБЩО ПРЕДЛОЖЕНИ ОТ ОСР

126,9

66

**Целенасочена инвестиционна програма
за развитие на Странджа - Сакар**

ИЗВОДИ

- **Делимитация за 5 бр. ЦИП** – общо над 80% от територията
- **За ЦИП 4 и 5** – необходимост от допълнителни икономически критерии
- **Селекция на проекти** – от общо предложени 947 бр. проекти, селектирани 365 бр.
- **Финансиране** – от исканите 10.82 млрд лв. подбрани проекти за финансиране за 6.6 млрд лв.

Въпроси, очакващи решение

- **Селекция на проекти** – от включените в ОПР и ИПГВР или нови, специално за ЦИП
- **Финансиране** – Европейски фондове, държавния бюджет, частни инвестиции и ПЧП
- **Управление** – съществуващите структури или новосъздадени за целта
- **Устойчивост на политически промени** – дълготрайни с продължителен ефект във времето
- **Обвързаност със законодателството** – промени в действащото законодателство

Благодаря за вниманието!

ЗА КОНТАКТИ:

НЦТР ЕАД

проф. д-р арх. Веселина Троева

ул. „Алабин“ № 16-20, 5 ет.

Тел. 029800308

Факс 029800312

Email: office@ncrdhp.bg

Стойчо Мотев ръководител екип

smotev@abv.bg

0889 982 185

